

Χένρι Κίσινγκερ: Τα 100ά γενέθλια ενός άοκνου διπλωμάτη

Ο πρώην διπλωμάτης και προεδρικός σύμβουλος Χένρι Κίσινγκερ γιόρτασε στις 27 Μαΐου, τα 100ά γενέθλιά του, ξεπερνώντας πολλούς από τους συγχρόνους του πολιτικούς που ηγήθηκαν των Ηνωμένων Πολιτειών σε μία από τις πιο ταραχώδεις περιόδους της σύγχρονης ιστορίας τους, συμπεριλαμβανομένης της προεδρίας του Ρίτσαρντ Νίξον και του πολέμου του Βιετνάμ.

Γεννημένος στη Γερμανία στις 27 Μαΐου 1923, ο Χένρι Κίσινγκερ παραμένει γνωστός για τον βασικό του ρόλο στην αμερικανική εξωτερική πολιτική των δεκαετιών του 1960 και του 1970, συμπεριλαμβανομένων των όψιμων προσπαθειών του να αποσυρθούν οι ΗΠΑ από το Βιετνάμ, αλλά όχι προτού ο ίδιος συνδεθεί άρρηκτα με πολλές από τις πιο αμφιλεγόμενες ενέργειες της σύγκρουσης.

Το μήνυμα του γιου του

Ο Ντέιβιντ Κίσινγκερ, γράφοντας στην *Washington Post* την Πέμπτη, είπε ότι η εκατονταετηρίδα του πατέρα του «μπορεί να έχει τη γεύση του αναπόφευκτου για όποιον γνωρίζει τη δύναμη του χαρακτήρα του και την αγάπη για τον ιστορικό συμβολισμό. Οχι μόνον έχει ξεπεράσει τους περισσότερους συνομπλίκους του, επιφανείς επικριτές και μαθητές, αλλά παρέμεινε ταυτόχρονα ανεξάντλητα ενεργός σε όλη τη δεκαετία του '90».

Ο Χένρι Κίσινγκερ θα γιορτάσει με επισκέψεις στη Νέα Υόρκη, το Λονδίνο και την πατρίδα του, το Fürth της Γερμανίας, έγραψε ο Ντέιβιντ Κίσινγκερ.

Οι επιτυχίες, οι αμφισβητήσεις, η ανεξάντλητη ενέργειά του

Τα τελευταία χρόνια ο Κίσινγκερ δεν έπαψε να κυριαρχεί μεταξύ όσων κινούσαν τα νήματα της Ουάσιγκτον ως μία σεβάσημα πολιτική προσωπικότητα. Παρείχε συμβουλές σε Ρεπουμπλικανούς και Δημοκρατικούς προέδρους, συμπεριλαμβανομένου του Ντόναλντ Τραμπ, ενώ διατηρεί μια διεθνή επιχείρηση παροχής συμβουλών, μέσω της οποίας εκφωνεί ομιλίες με τη γερμανική προφορά που δεν έχασε από τότε που διέφυγε από το ναζιστικό καθεστώς με την οικογένειά του όταν ήταν έφηβος.

Κατά τη διάρκεια των οκτώ ετών ως σύμβουλος εθνικής ασφάλειας και υπουργός Εξωτερικών, ο Κίσινγκερ αναμείχθηκε με σημαντικά γεγονότα της εξωτερικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένου του πρώτου παραδείγματος «διαμεσολαβητικής διπλωματίας» (shuttle diplomacy) που αναζητούσε την ειρήνη στη Μέση Ανατολή, των μυστικών διαπραγματεύσεων με την Κίνα για την αναθέρμανση των σχέσεων μεταξύ των αναδυόμενων υπερδυνάμεων και της υποκίνηση των ειρηνευτικών συνομιλιών στο Παρίσι με στόχο τον τερματισμό της σύγκρουσης στο Βιετνάμ και της παρουσίας του στρατού των ΗΠΑ στην περιοχή.

Ο Κίσινγκερ, μαζί με τον Νίξον, δέχτηκε επίσης το κύριο βάρος της κριτικής από

Ο αποκαλούμενος και «μάγος των διεθνών σχέσεων» δέχθηκε επιπλέον πυρά επειδή θεωρήθηκε ότι ενορχήστρωσε την επέκταση της σύγκρουσης στο Λάος και την Καμπότζη

τους συμμάχους των ΗΠΑ όταν οι κομμουνιστικές δυνάμεις του Βορείου Βιετνάμ κατέλαβαν τη Σαϊγκόν το 1975, καθώς το εναπομείναν προσωπικό των ΗΠΑ εγκατέλειψε την πόλη Χο Τσι Μινχ.

Ο αποκαλούμενος και «μάγος των διεθνών σχέσεων» δέχθηκε επιπλέον πυρά επειδή θεωρήθηκε ότι ενορχήστρωσε την επέκταση της σύγκρουσης στο Λάος και την Καμπότζη, επιτρέποντας την άνοδο του γενοκτονικού καθεστώτος των Ερυθρών Χμερ που σκότωσε περίπου 2 εκατομμύρια Καμποτζιανούς.

Παράλληλα, ο Χένρι Κίσινγκερ αναγνωρίστηκε ως κεντρικός μοχλός στην περίοδο της ύφεσης, μια διπλωματική προσπάθεια μεταξύ των ΗΠΑ και της Σοβιετικής Ένωσης που ξεκίνησε το 1967 και διήρκεσε έως το 1979 για τη μείωση των εντάσεων του Ψυχρού Πολέμου με τις διαπραγματεύσεις για το εμπόριο και τα όπλα, συμπεριλαμβανομένων των Συνθηκών για τον Περιορισμό Στρατηγικών Οπλών.

Παρέμεινε, δε, ένας από τους πιο έμπιστους συμβούλους του Νίξον στη διακυβέρνησή του από το 1969 έως το 1974, ενώ η ισχύς του απλώς αυξήθηκε εν μέσω της υπόθεσης Ουότεργκεϊτ που ανέτρεψε τον 37ο πρόεδρο των ΗΠΑ.

Στις 6 Οκτωβρίου 1973, Ισραηλινοί αξιωματικοί επικοινωνήσαν με τον Κίσινγκερ για να τον ενημερώσουν ότι αμύνονταν εναντίον εισβολής. Αιγυπτιακές δυνάμεις επιτίθεντο στο Σινά, ενώ ο συριακός στρατός εισέβαλε στο βόρειο Ισραήλ. Η λεγόμενη «αεροπορική διπλωματία» του Κίσινγκερ υπήρξε εξόχως αποτελεσματική και εξυπρέτησε ορισμένες κρίσιμες αμερικανικές επιδιώξεις: έδωσε τέ-

λος στον φαύλο κύκλο εισβολών, διέκοψε το εμπόριο των αραβικών πετρελαιοπαραγωγών κρατών και έθεσε τις βάσεις για την ιστορική ειρηνευτική συμφωνία του Καμπ Ντέιβιντ μεταξύ Αιγύπτου και Ισραήλ, την οποία υπέγραψαν οι δύο πλευρές υπό την αιγίδα του τότε προέδρου Κάρτερ. Οι επιτυχίες αυτές ανέδειξαν τον Κίσινγκερ σε διπλωμάτη ιστορικού βεληνεκού. Το εύρος των διπλωματικών αυτών πρωτοβουλιών και η επιτυχία τους δεν έχουν προηγούμενο στην αμερικανική ιστορία. Το σημερινό πολιτικό κλίμα, όμως, δεν ενθαρρύνει την ανάδειξη ηγετών του βεληνεκού του Κίσινγκερ. Το αφιερωμένο στην ηγεσία βιβλίο του υπογραμμίζει την αξία της συναίνεσης στα σημαντικά ζητήματα. Οι ηγέτες δημιουργούνται μέσα από την προσεκτική μελέτη της Ιστορίας, έχει πει ο Κίσινγκερ.

Ο Τζέραλντ Φορντ, ο οποίος ως αντιπρόεδρος ανήλθε στο Οβάλ Γραφείο μετά την παραίτηση του προκατόχου του, απένειμε στον Κίσινγκερ το Προεδρικό Μετάλλιο της Ελευθερίας το 1977, λέγοντας ότι ο Κίσινγκερ «χειρίστηκε τη μεγάλη δύναμη της Αμερικής με σοφία και συμπόνια στην υπηρεσία της ειρήνης».

Άλλοι τον έχουν κατηγορήσει ότι ενδιαφέρθηκε περισσότερο για την εξουσία παρά για την αρμονία κατά τη διάρκεια της θητείας του στην Ουάσιγκτον, εφαρμόζοντας τη στρατηγική της *realpolitik* που ευνόησε μεν τα αμερικανικά συμφέροντα, παράλληλα όμως στήριξε ή ενίσχυσε τα σκληρά καθεστώτα στο Πακιστάν, στη Χιλή και την Ινδονησία.